

POSTANOWIENIE

12 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 12 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G. M.
przeciwko B. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B. spółki akcyjnej 39w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 25 kwietnia 2024 r., V ACa 933/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko B. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., powód – G. M. wniósł o ustalenie nieważności umowy kredytu hipotecznego z 11 lipca 2005 r. nr [...], denominowanego do CHF, zawartej przez powoda z B. S.A. z siedzibą w K. (poprzednikiem prawnym pozwanego) z powodu jej sprzeczności z art. 69 Prawa bankowego w zw. z art. 353¹ k.c. oraz ze względu na abuzywność zawartych w niej klauzul odnośnie do przeliczenia CHF na złote według kursów określanych przez Bank, czyli ze względu na ich niedopuszczalność w rozumieniu

przyjętym w art. 385¹ k.c., jak też o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 36.877,15 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 31.143,42 CHF, od 14 listopada 2020 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 5.733,73 CHF od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem nienależnego świadczenia, wynikającego z nieważności umowy. Jako podstawę prawną żądania pozwu, powód wskazywał art. 410 w zw. z art. 405 k.c.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując zarzut nieważności spornej umowy w całości oraz jej bezskuteczności, a w konsekwencji nie podzielając twierdzeń powoda, że ten spełnił świadczenia nienależne z tytułu rat kredytu i kwestionując możliwość domagania się zwrotu kwoty objętej żądaniem głównym. Pozwany powoływał się też na częściowe przedawnienie roszczenia objętego pozwem.

Wyrokiem z 17 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił nieważność spornej umowy kredytowej z 11 lipca 2005 r. nr [...] zawartej pomiędzy powodem, a B. S.A. w K. (poprzednikiem prawnym pozwanego) i zasądził od Banku na rzecz powoda kwotę 36.877,15 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 marca 2022 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie, dotyczącym odsetek za okres wcześniejszy, powództwo zostało oddalone.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie złożył pozwany zaskarżając go w części, odnośnie do częściowo wadliwych ustaleń przyjętych przez Sąd I instancji, za podstawę faktyczną ustalenia nieważności umowy łączącej strony, a to z naruszeniem art. 227, 233 § 1, art. 235² § 1 pkt 2 w zw. z art. 278 k.p.c. oraz w zakresie uwzględniającym powództwo, to jest z naruszeniem: art. 189 k.p.c., art. 56, 58 § 1, 2 i 3 w zw. z art. 353¹ k.c. i art. 69 ust. 1, 2 i 3 Prawa bankowego, art. 65, art. 358 § 2 i 385¹ § 1 i 2 w zw. z art. 58 § 1 i 2 k.c. oraz art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13, a także art. 418 w zw. z art. 120, 405 w zw. z art. 410, art. 411 pkt 1, 2 i 4 i art. 455 w zw. z art. 481 k.c. Pozwany zgłosił ponadto ewentualny zarzut zatrzymania kwoty zasądzonej zaskarżonym wyrokiem do czasu zaoferowania ze strony powoda zwrotu kapitału kredytu w wysokości 436,508,10 zł. We wnioskach apelacji pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie

jego uchylenia oraz przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Apelację od wyroku Sądu I instancji złożył także powód zaskarżając go w części dotyczącej oddalenia powództwa o odsetki za okres poprzedzający datę uznaną przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku. Zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 455 k.c. i art. 233 k.p.c. poprzez niewłaściwe ustalenie daty wymagalności roszczenia dochodzonego w tej sprawie i zasądzenie odsetek za opóźnienie od kwoty określonej w punkcie drugim zaskarżonego wyroku od 10 marca 2022 r. Na podstawie tych zarzutów apelacji powód domagał się zmiany zaskarżonej części wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie przez zasądzenie odsetek za okresy podane w żądaniu pozwu.

W postępowaniu apelacyjnym obie strony wносиły o oddalenie apelacji przeciwnika.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie, a częściowo zasadna była apelacja powoda. Jak stwierdził Sąd II instancji w umowie zawartej przez strony, kwota kredytu nie została poprawnie wskazana. Będąc wyrażoną w CHF stanowiła tylko podstawę do jej obliczenia w złotych, czyli w walucie, w której kredyt został, na podstawie tej umowy, udzielony powodowi. Należna powodowi wysokość, obliczona w złotych, nie została jednak umownie określona. Nie mogła być także przez powoda weryfikowana w żaden sposób. Umowa była więc sprzeczna z art. 69 ust. 2 pkt 2 Prawa bankowego. W dalszej kolejności Sąd odwoławczy stwierdził, że uprawnienie do jednostronnego narzucenia wysokości świadczeń obciążających kredytobiorców narusza zasadę konsensualności oraz wzajemności w stosunkach kontraktowych, co pozostaje w skrajnie rażącej sprzeczności z zasadą swobody umów (art. 353¹ k.c.). W tym zakresie nie może mieć żadnego znaczenia sposób ich wykonywania, ustalania przez bank kursów kupna i sprzedaży, nieznacznie tylko odbiegających od kursów stosowanych w innych instytucjach rynku kapitałowego i bankowego. Wobec tego, zdaniem Sądu II instancji, w określonym powyżej zakresie powinna, co najwyżej, zostać przyjęta konstrukcja kumulacji tych

sankcji, a nie konstrukcja wypierająca sankcję nieważności na rzecz bezskuteczności (art. 385¹ k.c.). W efekcie Sąd Apelacyjny uznał, że w sprzeczności spornej umowy z art. 69 ust. 2 pkt 2 i 4 Prawa bankowego w zw. z art. 353¹ k.c., Sąd Okręgowy zasadnie dopatrzył się przyczyn jej nieważności. Do tego samego wniosku prowadziła też analiza tej umowy pod kątem ochrony przewidzianej dla konsumentów w art. 385¹ k.c. Sporna umowa była jednocześnie sprzeczna z bezwzględnie obowiązującymi przepisami art. 69 ust. 2 pkt 2 oraz 4 Prawa bankowego, a tym samym nieważna w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., i ze skutkami wynikającymi z całkowitej jej nieważności, w tym bez możliwości zastosowania art. 58 § 3 k.c. i art. 385¹ § 2 k.c. Sąd II instancji zauważył też, że w realiach sprawy nie można było w ogóle dostrzec zdarzenia, od którego w inny sposób niż na zasadach ogólnych, właściwych dla świadczenia pierwotnie bezterminowego, można byłoby określić wymagalność roszczenia z art. 410 w zw. z art. 405 k.c. Sąd Apelacyjny podjął też decyzję dotyczącą braku podstaw do uwzględnienia zgłoszonego przez pozwanego zarzutu zatrzymania. Uzasadnione było, natomiast, przyjęcie, że cała kwota objęta żądaniem pozwu się stała wymagalna wskutek doręczenia pozwanej jego odpisu, do czego doszło 30 lipca 2021 r.

Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 25 kwietnia 2024 r., w szczególności: 1) zmienił zaskarżony wyrok w punkcie trzecim w części, w ten sposób, że zasądził od B. spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz G. M. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 36.877,15 CHE także za okres od 6 sierpnia 2021 r. do 9 marca 2022 r.; 2) oddalił apelację powoda w pozostałym zakresie; 3) oddalił apelację pozwanej.

Pozwany – B. S.A. w W. - skargą kasacyjną zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 25 kwietnia 2024 r., w części, to jest w zakresie jego pkt.: 1,3 oraz 4. Skargę tę oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie to jest: art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c. oraz art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności „w praktyce sądów powszechnych” (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj. art. 353¹ k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 Pr. bank. w zw. z art. 58 § 1 k.c., odnośnie do problematyki konstrukcji klauzul denominacyjnych/ indeksacyjnych, które, co do zasady, zawierają odniesienie do tabel kursowych banków. Jak stwierdził skarżący dotychczasowy dorobek orzeczniczy na tle klauzul odsyłających do kursu z tabel banków wydawał się nie budzić wątpliwości, co do tego, że zaistniały problem winien być badany przez pryzmat przepisów o ochronie konsumenckiej. W orzecznictwie sądów powszechnych jest to dominujący kierunek działania. Skarżący podkreślił, że dostrzegalny jest również pogląd odmienny, gdzie umowa kredytu jest analizowana przez pryzmat art. 385¹ § 1 i 2 k.c., jedynie subsydiarnie. Niektóre sądy powszechne wciąż dostrzegają nieważności umów kredytu wobec rzekomej sprzeczności umów z art. 69 ust. 1 i 2 Pr. bank., ale również wobec sprzeczności takich umów z naturą zobowiązania (art. 353¹ k.c.). W ocenie pozwanego należy dostrzec istotne ryzyko systemowe, które jest powiązane z utrwaleniem powyższej koncepcji, gdyż doszłoby do dewaluacji całości koncepcji. W dalszej kolejności skarżący stwierdził, że sankcja nieważności bezwzględnej wyprzedza sankcję bezskuteczności zawieszonej. Odnośnie zaś do drugiego aspektu powyższego problemu (przedawnienie roszczeń każdej ze stron umowy) nieważność bezwzględna oznaczałaby znaczące ryzyko przedawnienia roszczeń obydwu stron kontraktu, przy czym byłoby to oczywiście dalej idące w przypadku banków. Wobec skali zaistniałego problemu uzasadniona jest, w ocenie skarżącego, możliwie szybkie ujednolicenie wykładni art. 353¹ k.c. w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego tzn. zastosowania klauzul przeliczeniowych, które zawierają odniesienie do tabel kursowych banków.

Skarżący wniósł o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania również z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), która w realiach sprawy zachodzi na płaszczyźnie prawa materialnego. Jak stwierdził skarżący w orzecznictwie podkreśla się waloryzacyjną funkcję odsetek, a zarazem zakaz podwójnego waloryzowania świadczenia. W stanie faktycznym

sprawy bezspornym było, że kurs CHF/PLN ulegał aprecjacji, zatem aktualna, realna wartość zasądzonej w CHF kwoty okazała się wyższa, niż wartość tego świadczenia w momencie jego spełniania przez kredytobiorcę. Tym samym dodatkowe zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych od kwoty w CHF skutkowałoby nadmiernym, nienależnym jego wzbogaceniem, wynikającym z podwójnej waloryzacji (pierwszej — wynikającej ze wzrostu kursu waluty, drugiej — wynikającej z odsetek ustawowych za opóźnienie). Zdaniem skarżącego w realiach sprawy nie zostało uwzględnione przez Sądy obydwu instancji, że wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie nie jest adekwatna dla świadczenia w walucie CHF. Jak wskazał skarżący art. 481 § 2 w zw. z § 1 k.c. odnosi się do świadczeń pieniężnych wyrażonych w walucie polskiej. Oczywistym z ekonomicznego punktu widzenia jest to, że odsetki ustawowe za opóźnienie, obowiązujące w Polsce, dotyczą tylko świadczeń wyrażonych w walucie polskiej. Inna jest bowiem cena pieniądza polskiego, a inna waluty CHF. Jak podkreślił skarżący decydując się na dochodzenie świadczenia w walucie obcej, wierzyciel musi pogodzić się z faktem, że odsetki za opóźnienie według stopy obowiązującej w kraju nie będą mu przysługiwać. W konsekwencji oczywiste jest przyjęcie, że krajowa stopa procentowa odsetek ustawowych za opóźnienie nie dotyczy świadczeń wyrażonych w walucie CHF. Wszystkie te uwagi, w ocenie skarżącego, determinowały oczywistą zasadność jego skargi.

We wnioskach skarżący domagał się, w szczególności, uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie, ewentualnie, uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w zaskarżonej części i rozstrzygnięcia sprawy co do istoty stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c., poprzez zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na skargę pozwanego powód wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie w całości oraz, w obu przypadkach, o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, o następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący powołał się w skardze na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c., lecz żadna z nich nie wystąpiła.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez

skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. i z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W odniesieniu do podnoszonych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestii prawnych i wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tzw. kredytów frankowych należy stwierdzić, że zostały już one wyjaśnione szczegółowo w orzecznictwie sądowym, nie ma zatem podstaw, aby się do nich ponownie odnosić (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach I CSK 2225/23, I CSK 2268/23, I CSK 2291/23 i I CSK 2334/23 oraz wyroki w sprawach II CSKP 957/23, II CSKP 1002/23, II CSKP 1956/22, II CSKP 2164/22 i II CSKP 2295/22, II CSKP 690/23, II CSKP 1996/22, II CSKP 2231/22 i II CSKP 278/23, II CSKP 380/23, II CSKP 617/23).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

W wyrokach z 15 czerwca 2023 r., C - 520/21, z 7 grudnia 2023 r., C-140/22 oraz w postanowieniu z 11 grudnia 2023 r., C-756/22 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że w kontekście nieważności umowy kredytowej zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, stoją one na przeszkodzie takiej wykładni prawa krajowego, że instytucja bankowa może domagać się od konsumenta rekompensaty przekraczającej zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania umowy oraz ustawowe odsetki za zwłokę liczone od dnia wezwania do zapłaty, a ponadto w wyroku z 7 grudnia 2023 r., C-140/22 wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że w kontekście nieważności umowy kredytowej ze względu na przewidziane w niej abuzywne postanowienia, stoją one na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą wykonywanie praw, które konsument wywodzi z tej dyrektywy, jest uzależniona od złożenia przez tego konsumenta przed sądem oświadczenia, w którym twierdzi on, że nie wyraża zgody na utrzymanie w mocy tego abuzywnego warunku oraz że jest świadomy konsekwencji tego uznania nieważności umowy oraz wyraża on zgodę na uznanie umowy za nieważną.

W wyroku z 14 grudnia 2023 r., C- 28/22 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej kolejny raz wyjaśnił, że w razie stwierdzenia nieważności umowy kredytowej zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, konsument jest uprawniony do domagania się od przedsiębiorcy zwrotu świadczeń spełnionych przez konsumenta w wykonaniu tej umowy oraz odsetek za opóźnienie od momentu upływu terminu nałożonego na danego przedsiębiorcę do wykonania tego zobowiązania, po tym jak przedsiębiorca ten otrzyma wezwanie do zwrotu tego świadczenia.

Skarżący nie wykazał, że z uwagi na zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie od należności głównej (wyrażonej w walucie obcej – CHF) jego skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w przedstawionym wyżej rozumieniu przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania. Należy zwrócić uwagę, iż powód, jako konsument, wystąpił o zwrot świadczenia spełnionego w walucie obcej – CHF, zaś pozwany popadł z jej zwrotem w opóźnienie, czego konsekwencją jest powstanie roszczenia odsetkowego, co wynika z art. 481 § 1 i 2 k.c. Pozwany nie wskazał przepisu, z

którego w sposób oczywisty miałoby wynikać, że w takiej sytuacji ustawowe odsetki za opóźnienie nie należą się.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., w zakresie zaś odsetek, opierając się na art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2324). Zasądzone koszty obejmują wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według stawki minimalnej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1964 ze zm.).

Na marginesie należy wskazać, że w zdaniach odrębnych do uzasadnień wyroków Sądu Najwyższego w sprawach II CSKP 377/22 i II CSKP 395/22 oraz w zdaniach odrębnych do wyroków Sądu Najwyższego w sprawach II CSKP 616/22, II CSKP 701/22 i II CSKP 1511/22, podjęto próby rozwiązywania zagadnień prawnych związanych z klauzulami przeliczeniowymi i klauzulami walutowymi, w tym klauzulami ryzyka walutowego - przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej - na tle konkretnych stanów faktycznych w odniesieniu do problematyki nieważności umów kredytowych indeksowanych i denominowanych do waluty obcej, zawieranych z konsumentami, jednak zaprezentowane tam koncepcje nie zyskały akceptacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych.

[PG]

[a.ł.]

